
راهبردهای رفتار مثبت برای حمایت از کودکان و نوجوانان مبتلا به اختلال طیف اوتیسم

مارتین هانبری
احسان حسینی سیانکی

۷۶	اجتناب
۷۹	تکنیک‌های آرام‌سازی
۸۳	حواس‌پرتهی
۸۶	حق انتخاب
۹۷	نکات کلیدی
۹۸	فصل ۴: توسعه نقش ما در حمایت رفتاری
۹۹	شناخت خود
۱۰۳	پذیرش مسئولیت رفتارهای چالش‌برانگیز
۱۱۰	پیشروی و توسعه شیوه‌های عملی
۱۱۰	ویژگی‌های شخصی
۱۱۲	ویژگی‌های جسمانی
۱۱۲	درک نظری
۱۱۴	تجربه عملی
۱۱۶	توسعه سازمان‌ها
۱۱۹	رعایت مستمر شیوه‌های صحیح و استاندارد
۱۲۱	آموزش و توسعه حرفه‌ای
۱۲۳	مراقبت حمایتی
۱۲۴	همکاری بین‌سازمانی
۱۲۶	نکات کلیدی
۱۲۸	فصل ۵: توسعه‌ی محیط یادگیری
۱۲۹	محیط یادگیری

۱۳۲	محیط یادگیری ایمن
۱۴۴	محیط یادگیری سالم
۱۵۲	محیط یادگیری آرام
۱۵۷	محتوای یادگیری مرتبط
۱۵۸	محتوای یادگیری انگیزه‌بخش
۱۶۰	نکات کلیدی
۱۶۱	فصل ۶: حمایت از دیگران
۱۶۲	به اشتراک گذاشتن دانش و حمایت از دیگران
۱۶۵	حمایت از خانواده‌ها
۱۶۶	حمایت خانواده از خانواده
۱۶۹	حمایت خانواده از طریق متخصصان
۱۷۲	حمایت از متخصصان
۱۸۱	نکات کلیدی
۱۸۲	پیوست فصل ۶ : مواد آموزشی
۱۸۹	واژه‌نامه

معرفی

کتاب «راهبردهای رفتار مثبت برای حمایت از کودکان و نوجوانان مبتلا به اختلال طیف اوتیسم» ترجمه‌ای روان و تخصصی از دکتر احسان حسینی سیانکی است که با تکیه بر دانش روز و رویکردهای علمی در حوزه اوتیسم ارائه شده است. این کتاب مجموعه‌ای از راهبردهای کاربردی و مبتنی بر شواهد را در اختیار والدین، معلمان و متخصصان حوزه توانبخشی و آموزش کودکان دارای اوتیسم قرار می‌دهد؛ راهبردهایی که قابلیت اجرا در خانه، مدرسه و مراکز تخصصی را دارند.

این اثر، بخشی از سلسله کتاب‌های تخصصی دکتر حسینی سیانکی است که پیش از این شامل آثار مهمی چون:

- اختلال پردازش حسی در کودکان اوتیسم
 - مسائل ادراک حسی در اختلال طیف اوتیسم
 - درک و درمان رفتار آسیب‌رسان به خود در اوتیسم
 - آموزش تصویری یوگا به کودکان با اختلال طیف اوتیسم
 - ماساژ درمانی و مداخلات بدنی برای اختلال طیف اوتیسم
 - رفتارها و علایق تکراری و محدود در اختلالات طیف اوتیسم
 - راهنمای تصویری مهارت‌های اجتماعی کودکان مبتلا به اوتیسم
 - مدیریت رفتارهای چالش‌برانگیز کودکان با اختلال طیف اوتیسم در کلاس درس
 - مشکلات ادراک دیداری در کودکان دارای اختلال نقص توجه و بیش‌فعالی، اوتیسم و سایر ناتوانی‌های یادگیری
- منتشر شده‌اند و هر کدام به بخشی از نیازها و چالش‌های کودکان و

نوجوانان مبتلا به اوتیسم می‌پردازند.

در این کتاب جدید، دکتر حسینی سیانکی با بهره‌گیری از تجربه بالینی طولانی و دانش علمی به‌روز، راهبردهایی را ارائه می‌کند که بر احترام به کودک، تمرکز بر توانمندی‌ها و کاهش رفتارهای نامطلوب مبتنی هستند. این راهبردها همراه با مثال‌های واقعی و تمرین‌های کاربردی طراحی شده‌اند تا والدین و متخصصان بتوانند محیطی مثبت و حمایتگر برای کودکان ایجاد کنند.

مطالعه این کتاب به والدین و متخصصان کمک می‌کند تا با بهره‌گیری از روش‌های علمی و تجربیات ارزشمند دکتر احسان حسینی سیانکی، تغییرات واقعی و مثبت در زندگی روزمره کودکان و نوجوانان ایجاد کنند و مسیر رشد و یادگیری آن‌ها را بهبود بخشند.

پیش‌گفتار

طی دهه گذشته، تعداد کتاب‌هایی که به درک بهتر افراد دارای اختلال طیف اوتیسم کمک می‌کنند، به طور چشمگیری افزایش یافته است. برای والدین، خانواده‌ها و متخصصان، اهمیت دارد که وقتی زمان خود را صرف مطالعه می‌کنند، آن مطالعه به راهنمایی‌های عملی و کاربردی منجر شود که بتواند به طور مستقیم رفتار و عملکرد روزمره کودکان را بهبود بخشد. این کتاب دقیقاً این نیاز را برطرف می‌کند.

با توجه به همکاری چندین ساله من با نویسندگان و تجربه مستقیم فعالیت او با کودکان و نوجوانان دارای اختلال طیف اوتیسم، می‌توانم نظریه‌ها و راهبردهای ارائه شده در این کتاب را آزمایش شده و قابل اعتماد معرفی کنم. مطالعات موردی که در متن کتاب گنجانده شده‌اند، به خوبی بر ضرورت توجه به نیازهای فردی با رویکرد متمرکز بر شخص تأکید دارند. فصل‌های کتاب به وضوح نشان می‌دهند که نویسندگان با تعهدی عمیق به بهبود زندگی کودکان و نوجوانان مبتلا به اختلال طیف اوتیسم، نه تنها به خود فرد، بلکه به خانواده، مراقبان و همچنین متخصصانی که در مسیر رشد و حمایت کودک نقش دارند، توجه و حمایت ویژه‌ای دارد.

نویسندگان به خواننده کمک می‌کند تا جهان را از نگاه کودک مبتلا به اختلال طیف اوتیسم درک کند و پیچیدگی‌های این اختلال را به گونه‌ای نشان می‌دهد که هیچ راه‌حل سریع و آسانی برای آن وجود ندارد. پیشرفت‌های مثبت تنها از طریق تعهد و پشتکار والدین و متخصصان امکان‌پذیر است. فصل اول زمینه‌ای برای درک بهتر اختلال طیف اوتیسم و تعریف عملی از رفتارهای چالش‌برانگیز ارائه می‌دهد و یادآوری می‌کند که این رفتارها

نه تنها بر خود کودک، بلکه بر کسانی که از او حمایت می‌کنند نیز تأثیر می‌گذارد. در فصل دوم تأکید می‌شود که تنها از طریق همکاری و کار گروهی است که می‌توان اطلاعات را به اشتراک گذاشت و حمایت را به صورت مستمر ارائه داد. فصل‌های بعدی، توازنی میان نظریه و راهبردهای عملی فراهم می‌کنند تا فرصت‌های رشد و یادگیری کودک بهبود یابد. این شامل مرور محیط یادگیری بهینه و راه‌های ایجاد چنین محیطی است.

در سراسر کتاب، جدول‌ها، نمودارها و فرم‌های کاربردی برای استفاده متخصصان ارائه شده است. برای هر یک، نمونه‌هایی ارائه شده است تا خواننده بتواند بهتر نحوه کاربرد آن‌ها را در عمل درک کند. هر فصل با ارائه نکات کلیدی به پایان می‌رسد تا نظریه و عمل به صورت خلاصه و کاربردی در کنار هم جمع شوند و خواننده بتواند به راحتی مطالب را در عمل به کار گیرد.

فصل پایانی به اهمیت حمایت متقابل می‌پردازد؛ که شامل حمایت خانواده‌ها از یکدیگر، متخصصان از خانواده‌ها و همچنین متخصصان از یکدیگر می‌باشد. این فصل همچنین دارای پیوستی کاربردی است که با ارائه مواد آموزشی و اطلاعات مفید، به خواننده کمک می‌کند تا اهمیت آگاهی و آموزش درباره راهبردهای رفتار مثبت برای افراد مبتلا به اوتیسم را بهتر درک کرده و بتواند این اصول را در عمل به کار گیرد.

این کتاب به سادگی قابل دسترسی و فهم است و بر پایه تجربه عملی و مستند نوشته شده است. مطالعه این کتاب بخش ارزشمندی از ابزارهای مورد نیاز والدین و متخصصان برای حمایت مؤثر از کودکان و نوجوانان مبتلا به اختلال طیف اوتیسم به شمار می‌رود.

فرانسیس بروئر

قدردانی

حوزه اوتیسم شامل افرادی بسیار خاص و منحصر به فرد است. این افراد که خود با اختلال طیف اوتیسم زندگی می‌کنند، و همچنین خانواده‌ها و متخصصانی که از آن‌ها حمایت می‌کنند، دارای ویژگی‌هایی هستند که آن‌ها را از دیگران متمایز می‌سازد. باید نقش ارزشمند و مشارکت فعال این افراد و خانواده‌ها در غنای اجتماعی و تنوع جوامع اطرافشان را ارج نهیم و هم‌زمان اهمیت دیدگاه‌ها و تجربیات منحصر به فرد آن‌ها را در بهبود فهم و ارائه خدمات حمایتی به رسمیت بشناسیم.

در طول سال‌هایی که با افراد مبتلا به اوتیسم کار کرده‌ام، هر روز تجربه و درس جدیدی آموخته‌ام؛ چرا که این اختلال پیچیده و چندبعدی، همواره فرصت‌های یادگیری بی‌پایانی ارائه می‌دهد. برای این فرصت ارزشمند، از همه افرادی که با اوتیسم زندگی می‌کنند و اجازه داده‌اند در کنار آن‌ها کار کنم و تا حد امکان درباره این شرایط پیچیده و منحصر به فرد بیاموزم، صمیمانه قدردانی می‌کنم. همچنین لازم است از خانواده‌ها و همکاران متعهد و شجاعی که افتخار همکاری با آن‌ها را داشته‌ام و در طول مسیر حرفه‌ای همواره راهنمای من بوده‌اند، صمیمانه تشکر کنم.

در نهایت، لازم است از دکتر احسان حسینی سیانکی، به‌خاطر راهنمایی‌ها، حمایت‌ها و تشویق‌های بی‌دریغ ایشان در مسیر کار با کودکان و نوجوانان مبتلا به اختلال طیف اوتیسم در ایران صمیمانه قدردانی کنم.

مقدمه

بین اوتیسم و رفتارهای چالش‌برانگیز رابطه‌ی علت و معلولی ساده و مستقیمی وجود ندارد. با این حال، در برخی موقعیت‌ها تأثیرات اوتیسم بر فرد می‌تواند موجب بروز رفتارهایی شود که برای دیگران چالش‌برانگیز تلقی می‌شوند. بسیاری از افراد دارای اختلال طیف اوتیسم، از نظر بروز رفتارهای چالش‌برانگیز تفاوتی با افراد فاقد این اختلال ندارند. با این وجود، برای اغلب افراد در طیف اوتیسم، دنیای پیرامون محیطی به مراتب دشوار است؛ جهانی که سرشار از قواعد گیج‌کننده، معیارهای متناقض و رویدادهای عجیب و غیرقابل پیش‌بینی می‌باشد. در مواجهه با چنین دنیای پرشتاب و گاه ترسناکی، طبیعی است که برخی افراد دارای اوتیسم با رفتارهایی واکنش‌نشان دهند که خود نیز چالش‌برانگیز به نظر می‌رسند.

در برهه‌هایی از تاریخ، جامعه در برابر چنین چالش‌هایی واکنش‌هایی شدید، غریزی و غیرانسانی نشان داده است و متأسفانه برخی از افراد دارای اختلال طیف اوتیسم که امروز در قید حیات‌اند، خود بخشی از این تاریخ تلخ بوده‌اند. خوشبختانه در سال‌های اخیر، پیشرفت‌های قابل‌توجهی در درک ما از اوتیسم و ماهیت رفتارهای چالش‌برانگیز حاصل شده است. این پیشرفت‌ها به بهبود عملکرد متخصصان و ارتقای کیفیت زندگی تعداد زیادی از افراد دارای اختلال طیف اوتیسم انجامیده است. هرچند هنوز تا رسیدن به شرایطی رضایت‌بخش فاصله داریم، اما مسیر رو به جلو آغاز شده و نمونه‌های موفق و قابل‌توجهی از شیوه‌های درست و مؤثر در حال افزایش است.

این کتاب با الهام از نمونه‌های موفق و باکیفیت اقدامات حرفه‌ای شکل

گرفته است؛ نمونه‌هایی که در حوزه‌ها و موقعیت‌های گوناگون دیده می‌شوند و وجه مشترک همه آن‌ها، رویکردی مثبت و فردمحور است که بر نیازهای هر فرد تمرکز دارد. در بطن بسیاری از این مداخلات اثربخش، طراحی و به‌کارگیری راهبردهای پیشگیرانه برای حمایت از رفتارهای مثبت در افراد دارای اوتیسم قرار دارد. برای برخی افراد و در بعضی موقعیت‌ها، این راهبردها نسبتاً ساده‌اند و می‌توان آن‌ها را ادامه‌ای از روش‌های رایج و شناخته‌شده دانست. اما برای گروهی دیگر، لازم است متخصصان از مجموعه‌ای از رویکردهای کاملاً تخصصی استفاده کنند که طی یک فرایند طولانی و تدریجی شکل می‌گیرند. در هر دو حالت، آنچه مبنای مداخلات مؤثر را تشکیل می‌دهد، تکیه بر رویکردهای مثبت و حمایت‌کننده از بروز رفتارهای مثبت است.

هدف این کتاب، به اشتراک گذاشتن تجربه‌ها و شیوه‌های مؤثر حمایت رفتاری است که طی سال‌های اخیر در حوزه اوتیسم شکل گرفته‌اند. برای دستیابی به این هدف، این کتاب:

- مروری کوتاه بر نظریه‌های مطرح و پذیرفته‌شده درباره اوتیسم ارائه می‌دهد.

- انواع رفتارهای چالش‌برانگیز را بررسی کرده و نشان می‌دهد این رفتارها چگونه می‌توانند در نتیجه محدودیت‌ها و دشواری‌هایی که افراد دارای اوتیسم تجربه می‌کنند شکل بگیرند.

- اصول بنیادین حمایت رفتاری را تشریح می‌کند و به‌ویژه بر درک کارکرد رفتار در پاسخ‌گویی به نیازهای فرد تأکید دارد.

- شیوه‌هایی را بررسی می‌کند که از طریق آن‌ها متخصصان می‌توانند مهارت‌ها، دانش و درک خود را توسعه دهند تا بتوانند به‌طور مؤثر از

افراد دارای اوتیسم با رفتارهای چالش‌برانگیز حمایت کنند.

- به متخصصان کمک می‌کند تا محیط کاری خود را به صورت انتقادی ارزیابی کرده و در جهت ایجاد فضاهایی کارآمد، قابل پیش‌بینی و حمایت‌کننده برای افراد دارای اوتیسم گام بردارند.

- متخصصان را در ایجاد و تقویت رویکردهای مؤثر کار تیمی حمایت می‌کند؛ از جمله میتوان به حمایت از رشد حرفه‌ای همکاران، همکاری سازنده با خانواده‌ها و همکاری و هماهنگی میان نهادها و سازمان‌های مرتبط اشاره کرد.

- راهنمایی‌های کاربردی برای طراحی و اجرای راهبردهایی ارائه می‌دهد که به مدیریت رفتارهای چالش‌برانگیز و تقویت رفتارهای مثبت کمک می‌کنند.

- مجموعه‌ای از مطالعات موردی مبتنی بر تجربه‌های واقعی را مطرح می‌کند که کاربرد عملی اصول حمایت رفتاری را به خوبی نشان می‌دهند. هدف این کتاب این است که این رویکرد عملی در حمایت از رفتار مثبت، به عنوان مکملی برای منابع موجود و برنامه‌ها و طرح‌های معتبر در این حوزه عمل کند. برای اینکه متخصصان بتوانند در حمایت از رفتار مثبت واقعاً مؤثر باشند، این کتاب باید بخشی از فرآیند پیوسته توسعه دانش، مهارت‌ها و درک آن‌ها باشد که تمام جنبه‌های حرفه‌ای را در بر می‌گیرد.

از همان ابتدا، این کتاب چهار ستون بنیادین را به عنوان پایه فهم حمایت رفتاری و اوتیسم پیشنهاد می‌کند. این ستون‌ها عبارت‌اند از:

۱. اوتیسم یک اختلال پیچیده است که خود را به شیوه‌های گوناگون نشان می‌دهد. رویکردهای حمایت رفتاری باید انعطاف‌پذیر باشند تا

بتوانند نیازهای گسترده و متنوع افراد را پوشش دهند.

۲. تنها چیزی که در حوزه اوتیسم قطعی است، همین عدم قطعیت است. چند اصل راهنما وجود دارد که می‌توان در بیشتر موقعیت‌ها از آن‌ها بهره برد، اما هیچ قاعده مطلقاً برای عملکرد مؤثر وجود ندارد.

۳. پاسخ ساده‌ای برای مسائل پیچیده و متنوع حوزه اوتیسم وجود ندارد. نسبت به ایده‌های سریع و راه‌حل‌های کوتاه‌مدت محتاط باشید.

۴. متخصصان حوزه اوتیسم باید صادق و شفاف باشند، ایده‌های خود را با سخاوت به اشتراک بگذارند، با خود مهربان باشند و به افرادی که با آن‌ها کار می‌کنند، کاملاً متعهد باشند. توانایی کنار آمدن با ناامیدی‌ها و شکست‌ها یک مهارت پایه‌ای است و مقاومت در برابر این موانع، از ویژگی‌های ضروری یک متخصص توانمند به شمار می‌آید.

این چهار اصل پایه و اساس باقی محتوای این کتاب را تشکیل می‌دهند و راهنمایی برای توسعه روش‌های مؤثر حمایت رفتاری از افراد دارای اختلال طیف اوتیسم محسوب می‌شوند. حمایت از افرادی که دارای اوتیسم هستند و رفتارهای چالش‌برانگیز نشان می‌دهند، بیش از هر چیز نیازمند پشتکار و تعهد است. با تکیه بر این ویژگی‌ها می‌توان حتی سخت‌ترین مشکلات را نیز پشت سر گذاشت، همان‌طور که آلبرت اینشتین گفته است: «ذکاوت به معنای هوشمندی مطلق نیست، بلکه توانایی پایدار ماندن در برابر مسائل و صرف زمان برای حل آن‌ها است.»

فصل ۱

« « « اوتیسم و رفتارهای چالش برانگیز

این فصل شامل موارد زیر است:

- مروری کوتاه بر ساختارهای نظری فعلی مرتبط با اوتیسم
- ارائه تعریف رفتارهای چالش برانگیز برای اهداف این کتاب
- توصیف تأثیر اوتیسم بر رفتار فرد و بررسی ارتباط بین اوتیسم و رفتارهای چالش برانگیز

« اوتیسم: نظریه‌های کنونی

اوتیسم یک اختلال مادام‌العمر است که تنها در بریتانیا بیش از نیم میلیون نفر را تحت تأثیر قرار می‌دهد. این اختلال پیچیده و مبتنی بر رفتار است و معمولاً ناشی از نوعی اختلال عصبی است که می‌تواند دلایل متعددی داشته باشد. به‌طور معمول، افراد دارای اختلال طیف اوتیسم با سه نوع اختلال (وینگ، ۱۹۹۶) مواجه هستند که بر رشد آن‌ها در سه حوزه کلیدی تأثیر می‌گذارد:

۱. درک اجتماعی

۲. ارتباطات اجتماعی

۳. تصور و تخیل

درک تأثیر عمیق سه‌گانه اختلالات بر زندگی یک فرد مستلزم شناخت اهمیت اساسی این حوزه‌های حیاتی در رشد نوروتیپیک^۱ است. کودکان ظرفیت ذاتی دارند تا به‌طور سیستماتیک، درکی از هنجارهای پیچیده و بی‌نهایت ظریف گروه‌های اجتماعی که در آن‌ها زندگی می‌کنند، به دست آورند. این درک هم «آموخته» و هم «به‌طور غیرمستقیم فراگرفته» می‌شود و توانایی‌ای است که به‌طور مداوم تکامل می‌یابد تا جایگاه خود را در جهان پیرامونشان بشناسند. کسب این درک اجتماعی برای ادغام موفقیت‌آمیز فرد در گروه اجتماعی حیاتی است و پایه اساسی شکل‌گیری جامعه انسانی را تشکیل می‌دهد.

یادگیری درک اجتماعی به‌طور جدایی‌ناپذیری با توانایی برقراری ارتباط مؤثر درون واحد اجتماعی مرتبط است. این بخش از رشد کودک

۱. رشد نوروتیپیک: به فرآیند طبیعی رشد شناختی، اجتماعی و عاطفی کودک گفته می‌شود که در آن مغز و رفتار فرد به‌طور معمول و مطابق با میانگین‌های توسعه‌ی جامعه تکامل می‌یابد. در این حالت، کودک بدون اختلالات عصبی یا رفتاری مشخص، مهارت‌های اجتماعی، ارتباطی و شناختی خود را به شیوه‌ای پیش‌بینی‌پذیر و استاندارد یاد می‌گیرد.

پیش از شکل‌گیری زبان گفتاری آغاز می‌شود و ماهیتی غریزی دارد؛ در آغاز با نشانه‌هایی مانند تماس چشمی و لبخند ظاهر می‌شود و با بزرگتر شدن کودک، به تدریج شامل ابتکارات تعاملی پیچیده‌تر و متنوع‌تری می‌گردد که توسط خود کودک هدایت و مدیریت می‌شوند و پایه‌ای برای تعاملات اجتماعی مؤثر او فراهم می‌کنند. این ارتباط اجتماعی مانند ماده‌ای پیونددهنده عمل می‌کند؛ ملاتی که ساختار روابط انسانی را شکل می‌دهد و از طریق آن جوامع ما ساخته، تثبیت و پایدار می‌شوند.

در زمینه اوتیسم، واژه **تخیل** بهتر است به عنوان **توانایی انعطاف‌پذیری ذهنی** در نظر گرفته شود. این ظرفیت نقش حیاتی در توانایی انسان برای سازگاری با محیط پیچیده و تغییرپذیری دارد که روزانه و حتی دقیقه به دقیقه با آن مواجه می‌شویم. انعطاف‌پذیری ذهنی ویژگی محوری است که به ما امکان حل مسئله، تفکر خلاق و یادگیری مهارت‌های جدید را می‌دهد. این ویژگی، اساس توانایی ما برای پیش‌بینی، فرضیه‌سازی، تجربه کردن، بحث و سازگاری است و می‌توان گفت در قلب تمامی فرایندهای یادگیری قرار دارد. اگر درک اجتماعی، بلوک‌های سازنده جوامع ما باشد و ارتباط اجتماعی، ملات این بلوک‌ها، آنگاه انعطاف‌پذیری ذهنی توانایی طراحی و بازطراحی جوامع ما است؛ به عبارت دیگر، معماری زندگی ما را شکل می‌دهد.

با توجه به اهمیت اساسی این سه حوزه در رشد فرد، اختلالاتی که این حوزه‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهند می‌توانند پیامدهای شدیدی داشته باشند. شدت تأثیر سه‌گانه اختلالات در سراسر طیف اوتیسم بسیار متغیر است و الگوهای نیاز هر فرد، نمود منحصر به فردی از این «سه‌گانه» را نشان می‌دهد. با این حال، همه این مشکلات ریشه در ویژگی‌های پایه‌ای

مشترکی دارند؛ به این معنا که هرچند الگوها و شدت نیازهای فردی متفاوت است، ولی می‌توان ریشه مشترک آن‌ها را در سه‌گانه اختلالات مشاهده کرد و ارتباط این حوزه‌ها را با چالش‌های رفتاری و نیازهای ویژه هر فرد درک نمود.

علاوه بر سه‌گانه اختلالات، افراد دارای اوتیسم با دشواری‌های دیگری در حوزه‌های مختلف مواجه هستند. یکی از این دشواری‌ها که به آن **ذهنی کوری** (بارون-کوهن، ۱۹۹۵) گفته شده، مربوط به ظرفیت ظاهراً محدود افراد اوتیسم برای درک این است که دیگران دارای فرآیندهای ذهنی متفاوت از خودشان هستند. توانایی درک وضعیت‌های ذهنی دیگران به عنوان **نظریه ذهن**^۱ شناخته می‌شود و معمولاً از حدود چهار سالگی در اکثر افراد آشکار می‌شود. در واقع، شواهد قوی وجود دارد که نشان می‌دهد حتی کودکان کوچکتر نیز در حال توسعه نظریه ذهن هستند، که این موضوع از علاقه آن‌ها به مشارکت والدین و مراقبان در تمرکز توجه مشترک بر چیزهایی که برایشان جالب است، قابل مشاهده است.

با رشد کودکان، توانایی فهمیدن اینکه دیگران نیز به شیوه‌ای متفاوت از خودشان فکر و احساس می‌کنند، نقش حیاتی در شکل‌گیری و توسعه روابط عاطفی ایفا می‌کند. ساختار گروه‌های اجتماعی که انسان‌ها تشکیل می‌دهند بر پایه توانایی درک یکدیگر شکل می‌گیرد. هرگاه این توانایی محدود یا به‌طور جدی مختل باشد، فرد احتمالاً با موانع قابل توجهی در ایجاد روابط اجتماعی مواجه خواهد شد.

یکی دیگر از حوزه‌های کلیدی دشواری که افراد دارای اوتیسم با آن مواجه می‌شوند، مربوط به مفهومی به نام **انسجام مرکزی**^۲ (فریث، ۱۹۸۹)

1. Theory of mind

2. Central coherence

است. انسجام مرکزی، توانایی‌ای است که در اغلب افراد وجود دارد تا اطلاعات و محرک‌های مختلف را در یک زمینه مشخص با هم ترکیب کرده و معنا و ارتباط آن‌ها را درک کنند؛ به عبارت دیگر، ظرفیت «دیدن تصویر بزرگتر» و فهمیدن چگونگی ارتباط اجزا با یکدیگر می‌باشد. این ویژگی نقش حیاتی در درک جهان دارد، زیرا ما با جمع‌آوری و ترکیب محرک‌های فراوانی که لحظه به لحظه با آن‌ها مواجه می‌شویم، تصویر یکپارچه‌ای از محیط پیرامون خود شکل می‌دهیم. هنگامی که این جنبه از درک فرد مختل شود، او احتمالاً با مشکلات جدی در تمرکز بر عناصر مهم موضوعات یا در تعمیم مهارت‌ها و دانش به موقعیت‌های مختلف مواجه خواهد شد. افراد دارای اختلال طیف اوتیسم معمولاً در انسجام مرکزی دچار دشواری هستند؛ این مشکلات ممکن است به شکل علاقه شدید به جزئیات ریز، دشواری در انتقال مهارت‌ها از یک موقعیت به موقعیت دیگر، یا توانایی محدود در استخراج معنا از نشانه‌های زمینه‌ای ظاهر شود. یکی دیگر از دشواری‌هایی که در افراد دارای اوتیسم مشاهده می‌شود، مربوط به اختلال در **عملکرد اجرایی**^۱ است؛ یعنی مکانیزمی که به افراد امکان می‌دهد توجه خود را از یک موضوع به موضوع دیگر منتقل کنند (نورمن و شالیس، ۱۹۸۰). عملکرد اجرایی بخش حیاتی توانایی ما در برنامه‌ریزی استراتژیک، اولویت‌بندی اقدامات، حل مسئله و تعیین اهداف معنادار به شمار می‌رود. اگر این سیستم حیاتی به‌طور مؤثر عمل نکند، توانایی فرد در کنترل رفتارهای خود به‌شدت کاهش می‌یابد و تحت تأثیر محرک‌ها و عوامل محیطی قرار می‌گیرد. افراد دارای اوتیسم ممکن است اغلب بسیار حواس‌پرت به نظر برسند یا به‌شدت روی یک موضوع یا فعالیت

1. Executive function

متمرکز شوند. هر دوی این حالت‌ها می‌توانند ناشی از اختلال در مکانیزمی باشند که در افراد عادی تعادل میان این دو وضعیت را برقرار می‌کند. علاوه بر این، افراد دارای اوتیسم اغلب با دشواری‌های قابل توجهی در یکپارچگی اطلاعات حسی^۱ مواجه هستند که می‌تواند منجر به حساسیت کم یا حساسیت زیاد شود. ناتوانی در یکپارچگی مؤثر اطلاعات حسی باعث می‌شود بسیاری از افراد دارای اوتیسم به محرک‌های حسی به شکل‌های شدید واکنش نشان دهند. این واکنش‌ها ممکن است شامل برانگیختگی بیش از حد و نشان دادن رفتارهای ظاهراً کنترل‌نشده در حضور یک محرک خاص باشد. از سوی دیگر، ممکن است فردی یک محرک حسی خاص را آزاردهنده بداند و هنگام مواجهه با آن، واکنش منفی نشان دهد. این ناتوانی در تنظیم مؤثر رابطه حسی فرد با محیط پیرامونش، بسیار ناتوان‌کننده است و می‌تواند توضیح‌دهنده بسیاری از الگوهای رفتاری ظاهراً عجیب و غریب باشد که در برخی افراد دارای اوتیسم مشاهده می‌شود.

در نتیجه، افراد دارای اختلال طیف اوتیسم با دشواری‌های قابل توجه و عمیقی در چندین حوزه حیاتی زندگی خود مواجه هستند. میزان تأثیر این دشواری‌ها بر زندگی هر فرد بسیار متفاوت است. برخی از افراد دارای اختلال طیف اوتیسم زندگی کاملاً مستقلی دارند، روابط پایدار و محبت‌آمیز برقرار می‌کنند، فرزندان خود را بزرگ می‌کنند و به مشاغل موفق دست می‌یابند. در مقابل، برخی دیگر زندگی‌ای وابسته و کاملاً تحت مراقبت خدمات ویژه‌ای دارند که تمامی نیازهای آن‌ها را برآورده می‌کند. بین این دو حد، طیف گسترده و متنوعی از نیازها وجود دارد و به تدریج مجموعه‌ای گسترده از خدمات برای پاسخگویی به این نیازها شکل می‌گیرد.

1. Sensory information